

**МЕНЕДЖМЕНТ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ:
ЕВОЛЮЦІЯ МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ**

Поняття «публічне управління» з'явилося в Україні не так давно – приблизно, двадцять років тому, і спочатку ототожнювалося із поняттям «державне управління». Але дослідження багатьох вчених показують, що ці поняття не ідентичні.

За думкою В.Д. Бакуменко, основними рисами державного управління є його владний характер, витоками якого є державна воля та поширеність на все суспільство.

О.З. Босак та М.А. Міненко в своїх працях зазначають, що поява «публічного адміністрування» стала закономірним кроком щодо розвитку державного управління. Це сталося в кінці двадцятого століття в багатьох розвинутих країнах світу у відповідь на вимогу громадян, які були невдоволені великою кількістю державних установ та не надто високою якістю надання ними публічних послуг.

Далі, як зазначає О.З. Босак, у державному секторі модель публічного адміністрування («бюрократична модель») трансформувалася у модель публічного управління («ринкова модель»): акценти змістилися з виконання роботи згідно з інструкціями та чіткими правилами на роботу, що спрямована на надання якісних публічних послуг та досягнення ефективних результатів.

Публічне управління передбачає ефективну взаємодію наступних складових: органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства й інших недержавних організацій та зацікавлених сторін

Якщо розглядати органи державної влади та органи місцевого самоврядування дещо ізольовано від народу, то вони представляють державне управління в країні. Але із розвитком демократичних процесів в суспільстві та підвищенням ролі громадськості в ньому відбулася трансформація державного управління в публічне адміністрування, як функцію держави, що обслуговує народ. Публічне управління, в свою чергу, передбачає, що функцію обслуговування органи державної влади та органи місцевого самоврядування виконують найефективнішим чином, із застосуванням існуючих ефективних інструментів управління в приватному секторі. При цьому, всі інституції наведеної системи теж повинні працювати високоефективно.

Відповідно до Програми розвитку ООН, роль менеджерів у публічному секторі полягає у тому, щоб заохочувати працівників, а також представників широкої громадськості та окремих організацій, працювати разом для досягнення результатів, на які вони, можливо, мають незначний безпосередній вплив, зважаючи на децентралізацію влади.

Подальший розвиток модель публічного управління (Public Management) отримала у вигляді моделі New Public Management («нове суспільне управління», «новий публічний менеджменту» або «новий державний менеджмент») за визначенням Всесвітнього Банку, сутність якої полягає у запозиченні методів корпоративного управління для державного управління, і яка орієнтована на підвищення гнучкості прийняття рішень у державному апараті, зменшення його ієрархічності, делегування повноважень на нижчий рівень прийняття рішень і посилення механізмів зворотного зв'язку між державою та громадянами.

Наступним кроком в еволюції моделей управління в державному секторі є концепція Good Governance («належне врядування»), що з'явилася в 1997р. у рамках Програми розвитку ООН. Існує ряд означень до цього терміну («демократичне», «нове», «досконале», «добре», «належне», «етичне та прозоре», «ефективне», «мережеве» врядування). Звідси, Good Governance – управління, яке відповідає вимогам демократичного, відкритого, і справедливого суспільства й регулює взаємовідносини між офіційними інституціями (державна влада) та недержавними колами (бізнес, громадськість). Крім того, поняття Good Governance ототожнюють з поняттям результат-орієнтованого управління.

Як підсумок можна сказати, що в Україні на сьогодні відбувається трансформація державного управління в публічне адміністрування із подальшим розвитком його в публічне управління.